

Päiväkodin lukuhetket yläkoululaisten kanssa

Juli-Anna Aerila, Anu Lamminen ja Marja Juvonen

Pikkuviikarin päiväkodin ja läheisen yläkoulun (Porin suomalaisen yhteislyseon koulu) kesken rakentui mukava yhteistyö lukuhetkien ympärille. Yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori (Marja Juvonen) innostui Rinnalla-mentorin ehdotuksesta tulla lukemaan satuja jollekin ryhmälle. Yläkoululaisista koottiin vapaaehtoisten lukijoiden ryhmä, joka ehti käydä päiväkodissa muutamaan kertaan. Yläkoululaisille yhteiset lukuhetket sopivat hyvin, sillä ääneen lukeminen kehittää lukutaitoa. Lukutaitoa parantavasti lukuhetkissä vaikuttavat myös riittävän helppo ja usein tuttu teksti, tekstin lukeminen useampaan kertaan ja motivoitunut pikkukuuntelija.

Yläkoulun oppilaat valmistautuivat lukuhetkeen etsimällä mukaansa pieniä kiinnostavan kirjan. Monet valitsivat luettavaksi kotoa löytyvän oman lapsuutensa lempikirjan. Mukana yläkoululaisilla oli Kunnasta, Siiri-kirjoja ja esimerkiksi Nuketalo-kirja, joka kurkistusluokkuineen oli kuuntelijoista erityisen innostava. Kirjan valintaa pohdittiin tarkkaan ja yksi oppilaista kertoi esimerkiksi valinneensa Hiirisoppaa-kirjan, koska siinä on monta lyhyttä tarinaa ja ne ovat kaikki hauskoja.

Lukuhetket toteutettiin päiväkodissa pienissä ryhmissä niin, että kuuntelijoina oli pääasiassa yksi tai kaksi lasta. Yläkoululaiset toimivat lukijoina yksin tai pareittain riippuen lasten määrästä. Lukuhetkien aluksi ryhmädytettiin ja etsittiin mukava ja rauhallinen lukupaikka. Osa lapsista kiipesi lukijan syliin, osa jäi kylkeen istumaan tai asettui tyynyille lukijan eteen. Kirjan lukemisen jälkeen keskusteltiin luetusta, katseltiin vielä kuvia tai piirrettiin yhdessä kuva luetun pohjalta. Joissakin lukuhetkissä päiväkotiryhmän lapset esittelivät omia lempikirjojaan yläkoululaisille. Useampaan kertaan lukemaan päässeet yläkoululaiset huomasivat, että toisella lukukerralla lapset vapautuivat ja keskittyivät lukuhetkeen paremmin. Hetkille etukäteen asetettuja tavoitteita olivat mm. lukuilon kasvattaminen, merkityksellisen tekstin jakaminen, turvallisen ja sallivan ilmapiirin luominen, itsetunnon ja kuuntelemisen taitojen vahvistaminen sekä yhdessä toimimisen harjoittaminen.

Lukuhetkiin osallistuminen oli yläkoululaisille positiivinen kokemus. Kaikki heistä olisivat mielellään menossa uudestaanakin päiväkotiin lukemaan, osa ihan säännöllisestikin. Lukuhetkissä heille oli tärkeää saada tutustua pieniin lapsiin ja saada kokemusta pienten lasten kanssa toimimisesta. Lisäksi projektiin osallistuneet yläkoululaiset ovat itse lukeeet ja kuunnelleet luettua pienestä saakka ja heille on tärkeää innostaa muitakin lukemaan. He muistelivat omia päiväkotiaikojaan ja sitä, kuinka mukavaa oli saada omaan ryhmään vieraita.

Projektiin osallistuneet yläkoululaiset olivat olleet itse aktiivisia lukijoita lapsuudesta saakka. Monille iltasatuhetki oli ollut tärkeä: joku muisteli halunneensa saman iltasadun useampaan kertaan tai opetelleensa iltasadut ulkoa ja kertoneensa niitä sitten itse. Heistä oli tärkeää olla mukana innostamassa pieniä lukemaan: lapsena aloitettu lukuharrastus auttaa myöhemmin löytämään kiinnostavaa luettavaa ja pärjäämään tulevaisuudessa. Lukeminen voi olla lääke yksinäisyyteen ja antaa ajateltavaa. Omanikäisilleen oppilaat suosittelivat esimerkiksi teoksia Vanhus ja meri sekä Muistojen kirja.

Kiitos lukuprojektiin osallistuneille yläkoululaisille: Fiia Heino, Evelina Jääskeläinen, Sofie Mäkelä, Meeri Nordström, Adessa Salonen, Matilda Viitanen, Siiri Viitanen, Iris Eestelä, Venla Lehtonen, Leevi Muukkonen, Maria Pukkila, Joonas Tuura, Vilja Varpomaa, Liisa Väre!